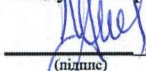

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

**Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра менеджменту**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри, д.е.н., проф.

Л.М. Шимановська-Діанич

(підпис)

(ініціали, прізвище)

«30» червня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

освітня програма/спеціалізація «Менеджмент і адміністрування»

спеціальність 073 Менеджмент
(код) (назва спеціальності)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(код) (назва галузі знань)

ступінь вищої освіти магістр
(бакалавр, магістр, доктор філософії)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена та
рекомендована до використання в освітньому
процесі на засіданні кафедри менеджменту
Протокол від «30» червня 2022 року № 7

Полтава 2022

Укладач програми:

Власенко В.А., доцент кафедри менеджменту
Вищого навчального закладу Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к.е.н., доцент

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Бізнес-
адміністрування» спеціальності 073
«Менеджмент» ступеня магістр,
к.е.н., доцент

(підпис)

Я.О. Барібіна
(ініціали, прізвище)

«30» червня 2022 року

ЗМІСТ

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни.....	4
Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання.....	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни.....	7
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни.....	11
Розділ 5. Оцінювання результатів навчання.....	27
Розділ 6. Інформаційні джерела.....	29
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни.....	35

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» для студентів спеціальності 073 Менеджмент

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	Пререквізити: – Постреквізити: «Інвестиційний менеджмент», «Міжнародний менеджмент», «Ситуаційний менеджмент», «Управління проектною діяльністю підприємств», «Менеджмент он-лайн бізнесу»	
Мова викладання	українська	
Статус дисципліни – обов'язкова у відповідності до навчального плану		
Курс/семестр вивчення	1 курс магістратури/1 семестр	
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів	3 кредити ЄКТС/90 годин кількість модулів – 2	
Денна форма навчання:		
Кількість годин:		
- загальна кількість (1 семестр): 90.		
- лекції: 16		
- практичні заняття: 20		
- самостійна робота: 54		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): екзамен		
Заочна форма навчання		
Кількість годин:		
- загальна кількість (1 семестр): 90.		
- лекції: 6		
- практичні заняття: 2		
- самостійна робота: 82		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): екзамен		

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань і практичних навичок щодо формування, розподілу, використання, розпорядження та ефективного управління фінансовими ресурсами суб'єктів господарської діяльності; формування цілісного розуміння майбутніми магістрами механізму фінансового менеджменту на підприємствах різних форм власності і галузевої приналежності в умовах трансформації економіки України.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

надання студентам глибоких теоретичних знань із питань організаційних засад фінансового менеджменту;
формування системи забезпечення фінансового менеджменту на підприємстві;
здійснення ефективного управління грошовими потоками підприємства;
визначення вартості грошей у часі і її використання у фінансових розрахунках;
забезпечення процесу управління прибутком підприємства;
формування ефективної політики управління активами підприємства;
дослідження вартості і оптимізації фінансової структури капіталу підприємства;
розробка стратегії фінансового оздоровлення підприємства та управління фінансовими ризиками;
впровадження механізму антикризового фінансового управління підприємством.

Таблиця 2. Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна,
 програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР 01. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.</p> <p>ПР 02. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.</p> <p>ПР 03. Проектувати ефективні системи управління організаціями.</p> <p>ПР 04. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.</p> <p>ПР 06. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.</p> <p>ПР 08. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією.</p> <p>ПР 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).</p> <p>ПР 14. Проводити дослідницьку діяльність.</p>	<p style="text-align: center;">Загальні компетентності</p> <p>ЗК 01. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 03. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p style="text-align: center;">Спеціальні компетентності</p> <p>СК 01. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.</p> <p>СК 03. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту.</p> <p>СК 04. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.</p> <p>СК 07. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>СК 09. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.</p> <p>СК 10. Здатність до управління організацією та її розвитком.</p> <p>СК 11. Здатність застосовувати методи досліджень у сфері менеджменту та навички консультування.</p>

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретичні та методологічні засади фінансового менеджменту

Тема 1. Теоретичні аспекти фінансового менеджменту

Сутність фінансового менеджменту. Поняття фінансового менеджменту та історичний аспект його розвитку. Мета, завдання та принципи організації фінансового менеджменту. Основні напрями фінансового менеджменту на підприємстві. Зміст та функції фінансів підприємства.

Функції фінансового менеджменту і їх значення. Фінансовий менеджмент як система управління фінансовими ресурсами підприємства. Необхідність і ефективність фінансового менеджменту і умови її досягнення.

Мета фінансового менеджменту. Основні завдання фінансового менеджменту. Забезпечення максимізації прибутку і ринкової вартості підприємства в реалізації кінцевих інтересів його власників. Стратегія і тактика фінансового менеджменту. Об'єкти і суб'єкти фінансового менеджменту. Завдання фінансового менеджменту.

Фінансовий механізм підприємства: його склад і структура. Механізм фінансового менеджменту. Місце фінансового менеджменту в організаційній структурі підприємств. Методи і прийоми фінансового менеджменту.

Фінансова політика підприємства, її зміст. Характеристика факторів макроекономічного характеру. Внутрішні фактори діяльності підприємства.

Фінансовий менеджмент як форма підприємництва.

Тема 2. Методичний інструментарій фінансових розрахунків

Методичний інструментарій фінансового розрахунку. Необхідність і значення визначення вартості грошей в часі. Фактори, що впливають на зміну вартості грошей в часі. Вплив інфляції на зміну вартості грошей. Ризик і його вплив на зміну вартості грошей.

Майбутня і теперішня вартість грошей. Методи нарощування і дисконтування вартості на основі простих і складних процентів. Ануїтети та їх розрахунок.

Нарахування простих і складних процентів. Майбутня вартість грошей і її зміст. Поняття компаундирування. Розрахунок майбутньої вартості грошей з урахуванням ануїтетів. Використання процентного фактора у розрахунках майбутньої вартості грошей.

Теперішня вартість грошей і її зміст. Поняття дисконтування і сфери його застосування. Визначення суми дисконту. Визначення чистого дисконтного доходу. Розрахунок теперішньої вартості ануїтетів. Поточна вартість довічної рента. Використання процентного фактора при розрахунках теперішньої вартості грошей.

Врахування фактору часу у розрахунках вартості облігацій і акцій. Номінальна і реальна вартість грошей. Інфляційна премія.

Тема 3. Методи фінансового менеджменту

Поняття фінансового аналізу. Види фінансового аналізу. Методи (системи) фінансового аналізу.

Фінансове планування. Фінансова стратегія підприємства і принципи її розробки. Цільові стратегічні фінансові нормативи. Види поточних фінансових планів і методи їх розробки. Зміст капітального і поточного бюджету.

Методи внутрішнього фінансового контролю. Стратегічний, оперативний і фінансовий контролінг. Умови, що забезпечують ефективність фінансового контролю. Система моніторингу поточної фінансової діяльності підприємства.

Тема 4. Формування активів підприємства

Поняття, склад і структура активів підприємства. Оцінка активів. Особливості формування активів підприємства на різних етапах його розвитку. Політика формування активів, їх зміст та послідовність розробки. Джерела фінансових коштів, що авансуються у майно підприємства. Методи визначення потреби в оборотних і необоротних активах та оптимізація їх співвідношення.

Зміст і завдання управління оборотними активами. Управління виробничими запасами. Управління дебіторською заборгованістю. Визначення оптимальної структури дебіторської заборгованості. Забезпечення ефективного контролю за рухом і своєчасним поверненням дебіторської заборгованості. Інкасації дебіторської заборгованості. Методи рефінансування дебіторської заборгованості. Управління грошовими коштами. Оптимізація залишку грошових коштів підприємства.

Джерела формування оборотних активів підприємств і шляхи забезпечення їх оптимальної структури. Стратегія фінансування оборотних активів: агресивна модель, консервативна модель, компромісна модель.

Управління необоротними активами підприємства. Управління основними засобами, нематеріальними активами тощо.

Вартість активів підприємства та методи їх оцінки – балансовий, ринковий, капіталізації прибутку та ін. Ефективність використання активів підприємства: показники оцінки та шляхи підвищення. Поняття гудвіла і синергізму.

Тема 5. Формування фінансової структури капіталу підприємства

Поняття інвестованого, власного і позикового капіталу. Склад власного і позикового капіталу. Фінансова структура капіталу. Політика формування фінансової структури капіталу, принципи та послідовність її розробки. Основні фактори, що впливають на формування фінансової структури капіталу підприємства. Управління фінансовою структурою капіталу. Оптимізація фінансової структури капіталу. Політика підприємства щодо фінансової структури капіталу. Вплив фінансової структури капіталу на загальну вартість підприємства.

Класифікація капіталу. Власний капітал і його формування. Статутний капітал. Пайовий капітал. Резервний капітал. Нерозподілений прибуток. Управління формуванням власного капіталу.

Позичковий капітал. Довгострокові фінансові зобов'язання. Короткострокові фінансові зобов'язання. Кредиторська заборгованість. Управління позичковим капіталом. Управління кредиторською заборгованістю.

Визначення загальної потреби в капіталі. Методи оцінки вартості капіталу. Оптимізація фінансової структури капіталу. Поняття фінансового левериджу та оцінка його ефекту.

Вартість капіталу. Вартість капіталу як міра прибутковості. Норма капіталу. Базова концепція визначення вартості капіталу. Визначення вартості власного капіталу. Вартість акціонерного капіталу. Оцінка позичок. Оцінка загальної вартості капіталу. Інфляція і ринкова вартість капіталу. Розрахунок середньозваженої вартості капіталу.

Модуль 2. Управління активами, капіталом і фінансовими ресурсами підприємства. Антикризове фінансове управління підприємством

Тема 6. Управління оборотними активами підприємства

Склад оборотних активів підприємства та завдання ефективного їх використання. Поняття виробничо-комерційного циклу. Стратегія управління оборотними активами підприємства: зміст та порядок обґрунтування. Нормування оборотних активів. Політика управління запасами, принципи і послідовність її розробки. Методи визначення потреби в запасах сировини, матеріалів і готової продукції. Шляхи нормалізації запасів та їх оцінка.

Політика управління дебіторською заборгованістю, принципи і послідовність її розробки. Сучасні форми рефінансування дебіторської заборгованості – факторинг, облік векселів, форфейтинг.

Політика управління грошовими коштами, принципи та послідовність її розробки. Методи визначення необхідних розмірів залишків грошових коштів. Регулювання потоку платежів на підприємстві.

Фінансування оборотних коштів. Розробка балансу фінансування оборотних коштів. Управління фінансуванням оборотних активів.

Тема 7. Управління необоротними активами підприємства

Необоротні активи та характеристика їх складу. Кругообіг необоротних активів. Стратегія управління необоротними активами підприємства, її зміст та порядок обґрунтування. Визначення швидкості відновлення необоротних активів. Ефективність використання необоротних активів і методи її оцінки. Формування оптимальної структури джерел фінансування необоротних активів.

Форми оренди необоротних активів – оперативний лізинг, фінансовий лізинг, селенг. Переваги і недоліки оренди необоротних активів. Критерій прийняття управлінських рішень про придбання або оренду необоротних активів.

Фактори відтворення необоротних активів підприємства.

Тема 8. Управління формуванням власних фінансових ресурсів

Поняття та склад власних фінансових ресурсів. Фактори, що впливають на розмір власних фінансових ресурсів підприємства. Внутрішні і зовнішні джерела формування власних фінансових ресурсів.

Стратегія формування і використання власних фінансових ресурсів та порядок її розробки. Визначення загальної потреби у власних фінансових ресурсах.

Значення прибутку у структурі власних фінансових ресурсів підприємства. Управління формуванням прибутку підприємства.

Планування цільової суми прибутку. Регулювання розміру чистого прибутку. Регулювання розміру чистого прибутку за допомогою ефективної податкової і дивідендної політик. Поняття операційного левериджу та оцінка його ефекту.

Амортизаційна політика та принципи її розробки. Методи амортизації. Оцінка ефективності окремих методів амортизації.

Емісійна політика та принципи її розробки. Визначення обсягу емісії акцій. Оцінка вартості акціонерного капіталу. Забезпечення ефективних форм андеррайтингу.

Тема 9. Управління залученням позикових фінансових ресурсів

Поняття та склад позикових фінансових ресурсів підприємства. Політика формування позикових фінансових ресурсів, принципи та послідовність її розробки. Аналіз діючої політики залучення кредитних ресурсів. Визначення розміру потреби підприємства у позикових ресурсах для поповнення оборотних коштів для інвестування.

Основні форми залучення банківського кредиту. Оцінка умов залучення банківського кредиту.

Форми та політика залучення комерційного кредиту. Інші джерела залучення позикових фінансових коштів – випуск облігацій, податковий кредит тощо.

Тема 10. Антикризове фінансове управління підприємством

Зміст і завдання антикризового фінансового управління підприємством. Політика антикризового фінансового управління при загрозі банкрутства, принципи та послідовність її розробки. Фактори, що зумовлюють кризовий фінансовий розвиток підприємства.

Методи протидії банкрутству. Оцінка обсягів кризового стану підприємства.

Методи прогнозування банкрутства підприємства. Система попереднього реагування на загрозу банкрутства і комплекс попереджувальних заходів.

Розробка стратегії і тактики фінансового оздоровлення підприємства. Внутрішній механізм фінансової стабілізації – оперативний, тактичний, стратегічний. Методи відновлення фінансової стійкості підприємства.

Поняття санації. Форми санації, пов'язані з реорганізацією підприємства та реструктуризацією боргу. Оцінка ефективності різних форм санації.

Фінансова санація підприємства як елемент антикризового управління. Досудова санація. Санація за рішенням Господарського суду. Менеджмент санації підприємства, його функції і завдання. Методи фінансування санації підприємства. Управління внутрішніми джерелами фінансування і залучення зовнішніх фінансових джерел.

Реструктуризація і реорганізація у системі антикризового фінансового управління підприємством. Організаційно-фінансове забезпечення реструктуризації підприємств.

Фінансове забезпечення ліквідації та продажу підприємства. Ліквідаційна процедура. Ліквідаційний баланс і ліквідаційна маса. Порядок задоволення вимог кредиторів. Ліквідаційна комісія і порядок її роботи. Функції головного розпорядника майном. Ліквідація підприємства за рішенням Господарського суду. Процедура закриття підприємства як суб'єкту господарської діяльності.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4. Тематичний план навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» для студентів денної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання практичного заняття	Обсяг годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Обсяг годин
Модуль 1. Теоретичні та методологічні засади фінансового менеджменту					
Лекція 1. Тема. Теоретичні аспекти фінансового менеджменту 1. Сутність фінансового менеджменту, мета, завдання та принципи його організації. 2. Функції фінансового менеджменту. 3. Фінансовий механізм підприємства. 4. Фінансова політика підприємства та принципи її розробки.	2	Практичне заняття 1. Сутність та функції фінансового менеджменту на підприємстві 1. Сутність фінансового менеджменту, мета, завдання та принципи його організації. 2. Функції фінансового менеджменту. 3. Об'єкти і суб'єкти фінансових відносин. 4. Основні напрями фінансового менеджменту підприємства.	2	Тема 1. Теоретичні аспекти фінансового менеджменту Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Основні складові фінансового механізму підприємства», «Фінансовий менеджмент як форма підприємництва», «Функціональні права і обов'язки фінансових менеджерів та їх відповідальність перед власниками і підприємцями».	5

<p>Лекція 2. Тема. Методичний інструментарій фінансових розрахунків</p> <p>1. Майбутня і теперішня вартість грошей. 2. Прості та складні проценти у фінансово-економічних розрахунках. 3. Сутність ануїтетів та методика розрахунку їх номінальної та реальної вартості. 4. Врахування інфляції при оцінці вартості грошей в часі.</p>	2	<p>Практичне заняття 2. Методичні основи фінансового менеджменту</p> <p>1. Майбутня і теперішня вартість грошей. 2. Методи нарощування і дисконтування вартості на основі простих і складних процентів. 3. Ануїтети, їх номінальна і реальна вартість.</p> <p>Практичне заняття 3. Методичний інструментарій фінансових розрахунків</p> <p>1. Врахування інфляції при оцінці вартості грошей у часі. 2. Врахування ліквідності у фінансових розрахунках. 3. Врахування фактора ризику при здійсненні фінансово-економічних операцій.</p>	1 1	<p>Тема 2. Методичний інструментарій фінансових розрахунків</p> <p>Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Класифікація показників, що формують інформаційну базу фінансового менеджменту», «Фінансова звітність у системі фінансового менеджменту», «Види поточних фінансових планів і методи їх розробки».</p>	6
<p>Лекція 3. Тема. Методи фінансового менеджменту</p> <p>1. Сутність та види фінансового аналізу. 2. Методи фінансового аналізу. 3. Сутність та види фінансового планування. 4. Розробка фінансової стратегії підприємства. 5. Методи фінансового контролю. 6. Система моніторингу фінансової</p>	2	<p>Практичне заняття 4. Методи фінансового менеджменту</p> <p>1. Сутність та види фінансового аналізу. 2. Методи фінансового аналізу. 3. Система інтегрального (дюпонівського) аналізу.</p> <p>Практичне заняття 5. Методи фінансового планування та контролю</p>	1 1	<p>Тема 3. Методи фінансового менеджменту</p> <p>Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Розрахунок майбутньої вартості грошей з урахуванням ануїтетів», «Методи фінансового</p>	6

діяльності підприємства.		<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та види фінансового планування. 2. Розробка фінансової стратегії підприємства. 3. Поточне та оперативне планування фінансової діяльності підприємства. 4. Методи фінансового контролю. 5. Система моніторингу фінансової діяльності підприємства. 		<p>планування на підприємстві» Підготувати наукову доповідь на тему: «Система фінансового контролінгу. Стратегічний та оперативний контролінг».</p>	
<p>Лекція 4. Тема. Формування активів підприємства 1. Поняття активів підприємства та їх характеристика. 2. Політика формування активів підприємства. 3. Особливості формування активів підприємства на різних етапах його розвитку. 4. Методи визначення потреби в окремих видах активів та оптимізація їх складу.</p>	2	<p>Практичне заняття 6. Формування активів підприємства 1. Поняття та склад активів підприємства. 2. Політика формування активів підприємства. 3. Особливості формування активів підприємства на різних етапах його розвитку. 4. Методи визначення потреби в окремих видах активів та оптимізація їх складу. 5. Підходи до оцінки сукупної вартості активів підприємства.</p>	2	<p>Тема 4. Формування активів підприємства Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Вартість активів підприємства та методи її оцінки», «Оптимізація складу окремих видів активів підприємства», «Оцінка сукупної вартості активів підприємства». Підготувати презентацію на тему: «Ефективність використання активів підприємства: показники оцінки та шляхи підвищення».</p>	6

<p>Лекція 5. Тема. Формування фінансової структури капіталу підприємства</p> <p>1. Поняття інвестованого капіталу та його характеристика. 2. Політика формування фінансової структури капіталу підприємства. 3. Визначення загальної потреби в капіталі для нового підприємства. 4. Оптимізація фінансової структури капіталу.</p>	2	<p>Практичне заняття 7. Формування фінансової структури капіталу підприємства</p> <p>1. Фінансові фонди підприємства. 2. Склад власного і позикового капіталу підприємства. 3. Політика формування фінансової структури капіталу підприємства, принципи та послідовність її розробки. 4. Визначення загальної потреби в капіталі для нового підприємства. 5. Основні фактори, що впливають на формування фінансової структури підприємства. 6. Оцінка вартості капіталу. 7. Оптимізація фінансової структури капіталу.</p>	2	<p>Тема 5. Формування фінансової структури капіталу підприємства</p> <p>Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Напрями оптимізації фінансової структури капіталу», «Оцінка вартості залучення окремих видів капіталу», «Методи оцінки вартості капіталу». Підготувати презентацію на тему: «Фінансові результати окремих комерційних угод або господарських операцій».</p>	6
<p>Модуль 2. Управління активами, капіталом і фінансовими ресурсами підприємства. Антикризове фінансове управління підприємством</p>					
<p>Лекція 6. Тема. Управління оборотними активами підприємства</p> <p>1. Сутність та види запасів. 2. Системи управління запасами. 3. Політика управління дебіторською заборгованістю, принципи і послідовність її розробки.</p>	1	<p>Практичне заняття 8. Управління оборотними активами підприємства</p> <p>1. Склад оборотних активів підприємства та завдання ефективного їх використання. 2. Політика управління оборотними активами. 3. Сутність та види запасів. 4. Системи управління запасами.</p>	1	<p>Тема 6. Управління оборотними активами підприємства</p> <p>Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за</p>	5

<p>4. Управління фінансуванням оборотних активів підприємства.</p>		<p>5. Політика управління запасами, принципи і послідовність її розробки.</p> <p>Практичне заняття 9. Управління дебіторською заборгованістю та грошовими коштами підприємства</p> <p>1. Політика управління дебіторською заборгованістю, принципи і послідовність її розробки на підприємстві.</p> <p>2. Управління грошовими коштами підприємства.</p> <p>3. Управління фінансуванням оборотних активів підприємства.</p>	<p>1</p>	<p>темами: «Системи управління запасами підприємства», «Політика управління оборотними активами підприємства», «Управління запасами, дебіторською заборгованістю та грошовими коштами», «Управління фінансуванням оборотних активів».</p> <p>Підготувати наукову доповідь на тему: «Сучасні форми рефінансування дебіторської заборгованості (факторинг, облік векселів, форфейтинг)».</p>	
<p>Лекція 6. Тема. Управління необоротними активами підприємства</p> <p>1. Стратегія управління необоротними активами підприємства, її зміст та порядок обґрунтування.</p> <p>2. Кругообіг необоротних активів підприємства.</p> <p>3. Критерії прийняття управлінських рішень щодо придбання або оренду необоротних активів.</p> <p>4. Фактори відтворення необоротних активів.</p>	<p>1</p>	<p>Практичне заняття 10. Управління необоротними активами підприємства</p> <p>1. Характеристика складу необоротних активів підприємства.</p> <p>2. Кругообіг необоротних активів підприємства.</p> <p>3. Стратегія управління необоротними активами підприємства, її зміст та порядок обґрунтування.</p> <p>4. Критерії прийняття управлінських рішень щодо придбання або оренду необоротних активів.</p> <p>5. Фактори відтворення необоротних активів.</p>	<p>2</p>	<p>Тема 7. Управління необоротними активами підприємства</p> <p>Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи.</p> <p>Підготувати реферати за темами: «Визначення швидкості оновлення необоротних активів підприємства», «Оптимізація структури і складу необоротних активів</p>	<p>5</p>

				підприємства», «Управління основними засобами, нематеріальними активами та інвестиційною нерухомістю». Підготувати презентацію на тему: «Лізингові і факторингові операції: сутність та особливості здійснення в Україні».	
Лекція 7. Тема. Управління формуванням власних фінансових ресурсів 1. Поняття та склад власних фінансових ресурсів підприємства. 2. Внутрішні і зовнішні джерела формування власних фінансових ресурсів. 3. Політика формування і використання власних фінансових ресурсів та порядок її розробки. 4. Управління формуванням прибутку підприємства. 5. Амортизаційна та емісійна політика підприємства.	1	Практичне заняття 11. Управління формуванням власних фінансових ресурсів 1. Поняття та склад власних фінансових ресурсів підприємства. 2. Внутрішні і зовнішні джерела формування власних фінансових ресурсів. 3. Політика формування і використання власних фінансових ресурсів та порядок її розробки. Практичне заняття 12. Управління прибутком підприємства 1. Управління формуванням та використанням прибутку підприємства. 2. Регулювання розміру чистого прибутку за допомогою ефективною податковою і дивідендною політики. 3. Амортизаційна та емісійна політика підприємства.	1	Тема 8. Управління формуванням власних фінансових ресурсів Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Поняття операційного леввериджу та оцінка його ефекту», «Амортизаційна політика та принципи її розробки», «Емісійна політика підприємства. Порядок емісії акцій». Підготувати презентацію на тему: «Податкова система України та її складові елементи».	5
Лекція 7.	1	Практичне заняття 13. Управління	1	Тема 9. Управління	5

<p>Тема. Управління залученням позикових фінансових ресурсів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Форми залучення позикових фінансових ресурсів підприємства. 2. Політика формування позикових (кредитних) фінансових ресурсів, принципи та послідовність її розробки. 3. Основні форми залучення банківського кредиту. 4. Форми та політика залучення комерційного кредиту. 5. Оптимізація структури капіталу підприємства. 		<p>залученням позикових фінансових ресурсів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та склад позикових фінансових ресурсів підприємства. 2. Форми залучення позикових фінансових ресурсів підприємства. 3. Політика формування позикових (кредитних) фінансових ресурсів, принципи та послідовність її розробки. 4. Основні форми залучення банківського кредиту. 5. Форми та політика залучення комерційного кредиту. <p>Практичне заняття 14. Управління структурою позичкового капіталу підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оцінка діючої політики залучення кредитних ресурсів. 2. Визначення вартості залучення капіталу. 3. Оптимізація структури капіталу підприємства. 	1	<p>залученням позикових фінансових ресурсів</p> <p>Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи.</p> <p>Підготувати реферати за темами: «Сутність та причини залучення позикових фінансових ресурсів на підприємстві», «Основні джерела залучення позикових фінансових коштів на підприємстві», «Роль комерційних (товарних) кредитів для розвитку підприємницької діяльності».</p> <p>Підготувати наукову доповідь на тему: «Банківська система України: основні етапи та особливості розвитку».</p>	
<p>Лекція 8.</p> <p>Тема. Антикризове фінансове управління підприємством</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність банкрутства підприємства та умови його виникнення. 2. Діагностика банкрутства підприємства. 	2	<p>Практичне заняття 15. Антикризове фінансове управління підприємством</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність банкрутства підприємства та умови його виникнення. 2. Політика антикризового фінансового управління при загрозі банкрутства, принципи та послідовність її розробки. 3. Діагностика банкрутства 	1	<p>Тема 10. Антикризове фінансове управління підприємством</p> <p>Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи.</p>	5

<p>3. Внутрішній механізм фінансової стабілізації.</p> <p>4. Санація підприємства: види і форми санації.</p> <p>5. Фінансове забезпечення ліквідаційних процедур при банкрутстві.</p>		<p>підприємства.</p> <p>4. Внутрішній механізм фінансової стабілізації.</p> <p>Практичне заняття 16. Управління санацією підприємства. Ліквідаційна процедура</p> <p>1. Санація підприємства: види і форми санації.</p> <p>2. Проект санації. Процедура санації підприємства.</p> <p>3. Фінансове забезпечення ліквідаційних процедур при банкрутстві.</p>	1	<p>Підготувати реферати за темами: «Чинники, що зумовлюють кризовий фінансовий розвиток підприємства», «Поняття та форми санації, що пов'язані із реорганізацією підприємства та реструктуризацією боргу», «Фінансове забезпечення ліквідаційних процедур при банкрутстві підприємства». Підготувати презентацію на тему: «Розробка антикризової програми розвитку на підприємстві».</p>	
Разом	16		20		54

Таблиця 5. Тематичний план навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» для студентів заочної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання практичного заняття	Обсяг годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Обсяг годин
Модуль 1. Теоретичні та методологічні засади фінансового менеджменту					
<p>Лекція 1. Тема. Теоретичні аспекти фінансового менеджменту 1. Сутність фінансового менеджменту, мета, завдання та принципи його організації. 2. Функції фінансового менеджменту. 3. Фінансовий механізм підприємства. 4. Фінансова політика підприємства та принципи її розробки.</p>	2		-	<p>Тема 1. Теоретичні аспекти фінансового менеджменту Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Основні складові фінансового механізму підприємства», «Фінансовий менеджмент як форма підприємництва», «Функціональні права і обов'язки фінансових менеджерів та їх відповідальність перед власниками і підприємцями».</p>	8

<p>Тема. Методичний інструментарій фінансових розрахунків</p> <p>1. Майбутня і теперішня вартість грошей.</p> <p>2. Прості та складні проценти у фінансово-економічних розрахунках.</p> <p>3. Сутність анuitетів та методика розрахунку їх номінальної та реальної вартості.</p> <p>4. Врахування інфляції при оцінці вартості грошей в часі.</p>	-		-	<p>Тема 2. Методичний інструментарій фінансових розрахунків</p> <p>Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи.</p> <p>Підготувати реферати за темами: «Класифікація показників, що формують інформаційну базу фінансового менеджменту», «Фінансова звітність у системі фінансового менеджменту», «Види поточних фінансових планів і методи їх розробки».</p>	8
<p>Лекція 2.</p> <p>Тема. Методи фінансового менеджменту</p> <p>1. Сутність та види фінансового аналізу.</p> <p>2. Методи фінансового аналізу.</p> <p>3. Сутність та види фінансового планування.</p> <p>4. Розробка фінансової стратегії підприємства.</p> <p>5. Методи фінансового контролю.</p> <p>6. Система моніторингу фінансової діяльності підприємства.</p>	2	<p>Практичне заняття 1. Методи фінансового менеджменту</p> <p>1. Сутність та види фінансового аналізу.</p> <p>2. Методи фінансового аналізу.</p> <p>3. Система інтегрального (дюпонівського) аналізу.</p> <p>4. Сутність та види фінансового планування.</p> <p>5. Розробка фінансової стратегії підприємства.</p> <p>6. Поточне та оперативне планування фінансової діяльності підприємства.</p>	2	<p>Тема 3. Методи фінансового менеджменту</p> <p>Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи.</p> <p>Підготувати реферати за темами: «Розрахунок майбутньої вартості грошей з урахуванням анuitетів», «Методи фінансового планування на підприємстві»</p> <p>Підготувати наукову</p>	9

		7. Методи фінансового контролю. 8. Система моніторингу фінансової діяльності підприємства.		доповідь на тему: «Система фінансового контролінгу. Стратегічний та оперативний контролінг».	
Тема. Формування активів підприємства 1. Поняття активів підприємства та їх характеристика. 2. Політика формування активів підприємства. 3. Особливості формування активів підприємства на різних етапах його розвитку. 4. Методи визначення потреби в окремих видах активів та оптимізація їх складу.	-		-	Тема 4. Формування активів підприємства Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Вартість активів підприємства та методи її оцінки», «Оптимізація складу окремих видів активів підприємства», «Оцінка сукупної вартості активів підприємства». Підготувати презентацію на тему: «Ефективність використання активів підприємства: показники оцінки та шляхи підвищення».	8
Тема. Формування фінансової структури капіталу підприємства 1. Поняття інвестованого капіталу та його характеристика. 2. Політика формування фінансової структури капіталу підприємства.	-		-	Тема 5. Формування фінансової структури капіталу підприємства Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове	8

<p>3. Визначення загальної потреби в капіталі для нового підприємства. 4. Оптимізація фінансової структури капіталу.</p>			<p>завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Напрями оптимізації фінансової структури капіталу», «Оцінка вартості залучення окремих видів капіталу», «Методи оцінки вартості капіталу». Підготувати презентацію на тему: «Фінансові результати окремих комерційних угод або господарських операцій».</p>	
<p>Модуль 2. Управління активами, капіталом і фінансовими ресурсами підприємства. Антикризове фінансове управління підприємством</p>				
<p>Лекція 3. Тема. Управління оборотними активами підприємства 1. Сутність та види запасів. 2. Системи управління запасами. 3. Політика управління дебіторською заборгованістю, принципи і послідовність її розробки. 4. Управління фінансуванням оборотних активів підприємства.</p>	<p>1</p>		<p style="text-align: center;">-</p> <p>Тема 6. Управління оборотними активами підприємства Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Системи управління запасами підприємства», «Політика управління оборотними активами підприємства», «Управління запасами,</p>	<p>8</p>

				дебіторською заборгованістю та грошовими коштами», «Управління фінансуванням оборотних активів». Підготувати наукову доповідь на тему: «Сучасні форми рефінансування дебіторської заборгованості (факторинг, облік векселів, форфейтинг)».	
<p>Лекція 3. Тема. Управління необоротними активами підприємства 1. Стратегія управління необоротними активами підприємства, її зміст та порядок обґрунтування. 2. Кругообіг необоротних активів підприємства. 3. Критерії прийняття управлінських рішень щодо придбання або оренди необоротних активів. 4. Фактори відтворення необоротних активів.</p>	1		-	<p>Тема 7. Управління необоротними активами підприємства Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Визначення швидкості оновлення необоротних активів підприємства», «Оптимізація структури і складу необоротних активів підприємства», «Управління основними засобами, нематеріальними активами та інвестиційною нерухомістю». Підготувати презентацію на</p>	8

				тему: «Лізингові і факторингові операції: сутність та особливості здійснення в Україні».	
Тема. Управління формуванням власних фінансових ресурсів 1. Поняття та склад власних фінансових ресурсів підприємства. 2. Внутрішні і зовнішні джерела формування власних фінансових ресурсів. 3. Політика формування і використання власних фінансових ресурсів та порядок її розробки. 4. Управління формуванням прибутку підприємства. 5. Амортизаційна та емісійна політика підприємства.	-		-	Тема 8. Управління формуванням власних фінансових ресурсів Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Поняття операційного левериджу та оцінка його ефекту», «Амортизаційна політика та принципи її розробки», «Емісійна політика підприємства. Порядок емісії акцій». Підготувати презентацію на тему: «Податкова система України та її складові елементи».	8
Тема. Управління залученням позикових фінансових ресурсів 1. Форми залучення позикових фінансових ресурсів підприємства. 2. Політика формування позикових (кредитних) фінансових ресурсів, принципи та послідовність її	-		-	Тема 9. Управління залученням позикових фінансових ресурсів Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної	8

<p>розробки. 3. Основні форми залучення банківського кредиту. 4. Форми та політика залучення комерційного кредиту. 5. Оптимізація структури капіталу підприємства.</p>			<p>роботи. Підготувати реферати за темами: «Сутність та причини залучення позикових фінансових ресурсів на підприємстві», «Основні джерела залучення позикових фінансових коштів на підприємстві», «Роль комерційних (товарних) кредитів для розвитку підприємницької діяльності». Підготувати наукову доповідь на тему: «Банківська система України: основні етапи та особливості розвитку».</p>	
<p>Тема. Антикризове фінансове управління підприємством 1. Сутність банкрутства підприємства та умови його виникнення. 2. Діагностика банкрутства підприємства. 3. Внутрішній механізм фінансової стабілізації. 4. Санація підприємства: види і форми санації. 5. Фінансове забезпечення ліквідаційних процедур при банкрутстві.</p>	-		<p>- Тема 10. Антикризове фінансове управління підприємством Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Чинники, що зумовлюють кризовий фінансовий розвиток підприємства», «Поняття та форми санації, що пов'язані</p>	9

				із реорганізацією підприємства та реструктуризацією боргу», «Фінансове забезпечення ліквідаційних процедур при банкрутстві підприємства». Підготувати презентацію на тему: «Розробка антикризової програми розвитку на підприємстві».	
Разом	6		2		82

Розділ 5. Оцінювання результатів навчання

Поточна успішність студентів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюються за допомогою національної шкали оцінок. Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом навчальної дисципліни.

Оцінювання знань студентів при виконанні поточних модульних робіт (поточний модульний контроль) здійснюється за 100-бальною шкалою. Так, як робочим навчальним планом при вивченні матеріалу навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» передбачено виконання двох поточних модульних робіт, то загальна оцінка за поточний модульний контроль визначається як середньоарифметична за формулою:

$$(M_1 + M_2) / 2, \quad (1)$$

де M_1 , M_2 – оцінки у балах, одержані студентом за виконання поточної модульної роботи 1 та поточної модульної роботи 2, відповідно.

З метою мотивації студентів до активного та якісного виконання усіх видів навчальної роботи протягом семестру до загальної підсумкової оцінки додаються бали – коефіцієнт мотивації (10% від загальної підсумкової оцінки). Мотивація студентів застосовується за умови виконання ними усіх видів навчальної роботи, що передбачені робочим навчальним планом підготовки студентів і програмою навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» незалежно від результатів виконання. Застосування та конкретне значення коефіцієнту мотивації пізнавальної діяльності студентів визначається науково-педагогічним працівником кафедри (провідним викладачем), враховуючи активність студента при вивченні навчальної дисципліни (відвідування навчальних занять, виконання видів навчальної діяльності, виконання поточних модульних робіт, участь у науково-дослідній роботі тощо). Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів.

Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни наведено в табл. 6. Шкала оцінювання знань студентів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» наведена в табл. 7. Оцінювання знань студентів з дисципліни «Фінансовий менеджмент» здійснюється на основі результатів поточного модульного контролю і підсумкового контролю знань (екзамену) (табл. 7).

Таблиця 6. Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (1 бал); захист домашнього завдання (2 бали); обговорення матеріалу занять (2 бали); виконання навчальних завдань (3 бали); завдання самостійної роботи (2 бали); тестування (5 балів); поточна модульна робота (15 балів)	30
Модуль 2 (теми 6-10): відвідування занять (1 бал); захист домашнього завдання (2 бали); обговорення матеріалу занять (2 бали); виконання навчальних завдань (3 бали); завдання самостійної роботи (2 бали); тестування (5 балів); поточна модульна робота (15 балів)	30
Екзамен	40
Разом	100

Таблиця 7. Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни

Таблиця 8. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент»

Форма роботи	Вид роботи	Бали*
1. Навчальна	1. Участь в предметних олімпіадах: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних.	10
	2. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності.	10

Форма роботи	Вид роботи	Бали*
2. Науково-дослідна	1. Участь у наукових гуртках.	10
	2. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних.	20

*Примітка: За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні

1. Господарський кодекс України : Офіційний текст від 16.01.2003 р. № 436-IV (Редакція станом на 27.02.2021 р.) / Верховна Рада України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> . (дата звернення: 28.04.2022).

2. Податковий кодекс України : Офіційний текст від 02.12.2010 р. № 2755-VI (Редакція станом на 28.03.2021 р.) / Верховна Рада України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> . (дата звернення: 28.04.2022).

3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» : Офіційний текст від 16.07.1999 р. № 996-XIV (Редакція станом на 14.11.2020 р.) / Верховна Рада України. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> . (дата звернення: 29.04.2022).

4. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринку фінансових послуг» : Офіційний текст від 12.07.2001 р. № 2664-III. (Редакція станом на 14.04.2021 р.) / Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text> . (дата звернення: 30.04.2022).

5. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» : Офіційний текст від 23.02.2006 р. № 3480-IV (Редакція станом на 24.09.2020 р.) / Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text> . (дата звернення: 02.06.2022).

6. Аранчій В. І., Томілін О. О., Дорогань-Писаренко Л. О. Фінансовий менеджмент : навч. посібник. Полтава : РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.

7. Бердинець М. Д., Сурженко А. В. Фінансовий менеджмент у малому бізнесі : навч. посібник. Київ : «Центр учбової літератури», 2016. 352 с.

8. Бігдан І. А., Лачкова Л. І., Лачкова В. М., Жилякова О. В. Фінансовий менеджмент : електрон. навч. посібник. Харків : ХДУХТ, 2017. 197 с.

9. Бланк І. О., Ситник Г. В., Андрієць В. С. Управління фінансами підприємств : підручник. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 791 с.
10. Верланов Ю. Ю. Фінансовий менеджмент : навч. посібник. Вид. 2-ге. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 336 с.
11. Власенко В. А., Барибіна Я. О. Процес управління фінансовим забезпеченням розвитку підприємств в умовах мінливого середовища. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : «Економічні науки». Полтава : ПУЕТ, 2017. Вип. 3 (81). С. 64–73. URL : <http://journal.puet.edu.ua/index.php/nven/article/viewFile/1498/1175> . (дата звернення: 29.03.2022).
12. Власенко В. А. Організаційно-методичний підхід до формування ефективної системи антикризового управління підприємством в умовах трансформаційних змін. Вісник Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова. Серія : Економіка. Одеса : Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова, 2017. Т. 22, Вип. 10 (63). С. 81–86. URL : http://visnyk-onu.od.ua/journal/2017_22_10/19.pdf . (дата звернення: 30.03.2022).
13. Власенко В. А. Принциповий підхід до формування процесу моніторингу фінансово-економічної діяльності на підприємстві / Менеджмент ХХІ століття : глобалізаційні виклики : монографія / І. А. Маркіна, В. І. Аранчій, Ю. М. Сафонов, Т. І. Лепейко та ін. ; за ред. І. А. Маркіної. Полтава : Видавництво «Сімон», 2017. 728 с. С. 557–565. URL : <https://drive.google.com/file/d/0BxDFxCVLIUBGeWc5dmxXMTJGazQ/view> ; <http://sried.in.ua/uploads/images/exw/1.pdf> . (дата звернення: 28.03.2022).
14. Власенко В. А. Принциповий підхід до формування та реалізації антикризової програми розвитку підприємства в умовах ринкових трансформацій. Управління економікою: теорія та практика. Восьмі Чумаченківські читання : зб. наук. праць / НАН України, Ін-т економіки пром-сті; редкол.: О. О. Хандій (голов. ред.), В. І. Ляшенко (відп. ред.), В. Є. Куриляк та ін. Київ, 2019. 288 с. С. 142–155. URL : https://iie.org.ua/wp-content/uploads/2020/06/sbornyk_2019_liashenko_compressed.pdf . (дата звернення: 29.03.2022).
15. Власенко В. А. Фінансовий менеджмент : дистанційний курс з навчальної дисципліни для студентів денної та заочно-дистанційної форм навчання спеціальності 073 «Менеджмент». Полтава : ПУЕТ, 2020. URL : <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2220> .
16. Гавриш О. М., Колупаєва І. В., Дубровіна В. А. Фінансовий менеджмент : практикум. Харків : Світ Книг, 2015. 204 с.

17. Дема Д. І., Дорохова Л. М., Віленчук О. М. Фінансовий менеджмент : підручник. Житомир : ЖНАЕУ, 2018. 320 с.
18. Ковальчук Н. О., Гаватюк Л. С., Єрміїчук Н. І. Фінансовий аналіз : навч. посібник. Чернівці : Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. 2019. 334 с.
19. Ковальчук Н. О., Фецишин М. П., Жаворонок А. В., Абрамова А. С. Управління фінансовою санацією підприємства : навч. посібник. Чернівці : Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. 2019. 231 с.
20. Крамаренко Г. О., Чорна О. Є. Фінансовий менеджмент : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2016. 520 с.
21. Кузнецова С. А. Фінансовий менеджмент : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2015. 124 с.
22. Лещук В., Кравчук О. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва : навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 504 с.
23. Лугівська О. П., Власенко В. А. Фінансовий менеджмент : навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. Полтава : ПУЕТ, 2012. 303 с.
24. Нестерова С. В. Фінансовий менеджмент : практикум : навч. посібник. Київ : Кондор, 2019. 280 с.
25. Омельченко Л. С. Фінансовий менеджмент : навч. посібник. Маріуполь : ПДТУ, 2016. 235 с.
26. Основи фінансового менеджменту : конспект лекцій / уклад. проф. І. А. Федоренко, проф. Н. О. Власова, А. Б. Макаренко. Харків : НТУ «ХП», 2021. 135 с.
27. Скоропад І. С. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва : навч. посібник / І. С. Скоропад, О. Б. Курило, О. М. Чубка, О. В. Дідух, І. О. Кривецький. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2016. 344 с.
28. Фінанси підприємств : навч. посібник : практикум / Н. О. Власова, Т. В. П'ятак, Т. І. Кочетова ; за наук. ред. проф. Н. О. Власової. Харків : Світ книг, 2020. 312 с.
29. Фінанси підприємств : підручник / Н. О. Власова, В. А. Міщенко, Т. В. П'ятак, Т. І. Кочетова, А. В. Котлярова ; за наук. ред. проф. Н. О. Власової. Харків : Світ книг, 2018. 437 с.
30. Фінансовий менеджмент : навч. посібник / І. А. Бігдан, Л. І. Лачкова, В. М. Лачкова, О. В. Жилиякова. Харків : ХДУХТ, 2017. 197 с.
31. Фінансовий менеджмент : навч. посібник / К. В. Васьківська, О. А. Сич. Львів : «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. 236 с.

32. Фінансовий менеджмент : навч. посібник / І.Ю. Зайцева. Харків : УкрДУЗТ, 2018. 250 с.
33. Фінансовий менеджмент : навч. посібник / І. С. Лапіна, О. М. Гончаренко, Г. О. Величко та ін. ; за ред. І. С. Лапіної. Одеса : Атлант, 2016. 313 с.
34. Фінансовий менеджмент : навч. посібник / О. І. Скаско, О. В. Майор, Ю. В. Тимчишин-Чемерис, М. М. Нашкерська, М. М. Виклюк, О. В. Килин, З. А. Атаманчук, Н. А. Свелеба. Львів : Растр-7, 2018. 416 с.
35. Фінансовий менеджмент : навч. посібник / І. О. Школьник, В. М. Кремень, С. М. Козьменко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук І. О. Школьник та канд. екон. наук В. М. Кремень. Суми : УАБС НБУ, 2014. 427 с.
36. Фінансовий менеджмент : навч. посібник / за ред. І. О. Школьник, В. М. Кремень. Київ : Центр учб. л-ри, 2015. 488 с.
37. Фінансовий менеджмент : навч. посібник / колектив авторів: Е. О. Юрій, Л. С. Гаватюк, М. М. Гуменюк, Н. О. Ковальчук, А. Г. Корбутяк, Н. І. Єрміїчук, І. В. Ісар ; за заг. ред. Е. О. Юрія. Чернівці : Вид-во «Рута», 2018. 343 с.
38. Фінансовий менеджмент : підручник / П. Бечко, О. Непочатенко, Б. Гузар, С. Колотуха, О. Транченко та ін. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
39. Фінансовий менеджмент : підручник / О. В. Кнейслер, О. Р. Квасовський, О. Ю. Ніпіаліді ; за ред. д-ра екон. наук, проф. О. В. Кнейслер. Тернопіль : Вид-во «Економічна думка», 2018. 478 с.
40. Фінансовий менеджмент : підручник / М. І. Крупка, О. М. Ковалюк, В. М. Коваленко та ін. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 440 с.
41. Фінансовий менеджмент : підручник / А. М. Поддєрьогін, Н. Д. Бабяк, М. Д. Білик та ін. ; кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. 2-ге вид., перероб. Київ : КНЕУ, 2017. 534 с.
42. Фінансовий менеджмент у схемах і таблицях : навч. посібник / уклад. Е. О. Юрій, А. Г. Корбутяк, Н. О. Ковальчук, Л. С. Гаватюк, Н. Я. Сокровольська. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 138 с.
43. Цибульська Е. І. Фінансовий менеджмент : навч. посібник. Київ : Кондор, 2021. 348 с.
44. Blakuya G., Ganushchak T. (2018). Enterprise financial security as a component of the economic security of the state. Investment Management and Financial Innovations. Issue 15(2). PP. 248–256.
45. Chance D. M. (2019). Financial risk management : an end user perspective. World Scientific Books, World Scientific Publishing Co. Pte. Ltd. URL :

<https://www.amazon.com/FinancialRisk-Management-End-Users/dp/9811202672> . (дата звернення: 18.04.2022).

46. Shapiro A. C., Hanouna P. (2019). Multinational Financial Management. 11-th Edition. URL : <https://www.wiley.com/enus/Multinational+Financial+Management%2C+11th+Edition-p9781119559849> . (дата звернення: 18.04.2022).

47. Siegel J., Shim J. (2019). Financial Management. USA : Barron's Educational Series. 360 p.

48. Titman S., Martin T., Keown A., Martin J. (2018). Financial management : principles and applications. 13-th ed. Melbourne : Pearson Australia. 719 p.

49. Vlasenko V. A. Applied imperatives for the formation of an effective mechanism for making and implementing management decisions at enterprises in the conditions of market transformations. Ринкова економіка : сучасна теорія і практика управління : збірка наукових праць. Одеса : Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова. 2022. Т. 21, Вип. 3 (52). С. 48–63. URL : <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/12825> ; <http://rinek.onu.edu.ua/article/view/275783> ; <http://rinek.onu.edu.ua/issue/view/16490> . (дата звернення: 28.08.2022).

50. Vlasenko V. A. Features of developing the enterprise's adaptive investment strategy in the conditions of digitalization of the national economy. Формування ринкових відносин в Україні : збір. наук. праць. 2022. Вип. 12 (259). С. 48–57. URL : <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/1697270> ; <https://zenodo.org/record/7711703#.ZA-NB8JBxPY> ; <https://journals.indexcopernicus.com/search/article?articleId=3551036> . (дата звернення: 18.08.2022).

51. Vlasenko V. A. Features of the implementation of risk management program as a tool of enterprises development management system in the new economy. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка і менеджмент». Суми : СНАУ, 2021. Вип. 4 (90). 60 с. С. 17–23. URL : <https://snaujournal.com.ua/index.php/journal/article/view/244/155> ; <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/123> . (дата звернення: 12.04.2022).

52. Vlasenko V. A. Implementation of effective organizational support of financial management system at small and medium-sized enterprises under conditions of transformational changes. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2022. Т. 7. № 4. С. 56–62. URL : http://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2023/02/ujae_2022_r04_a7.pdf ; <http://ujae.org.ua/vprovadzhennya-efektyvnogo-organizatsijnogo-zabezpechennya-systemy-finansovogo-menedzhmentu-na->

pidpryyemstvah-malogo-ta-serednogo-biznesu-v-umovah-transformatsijnyh-zmin/ . (дата звернення: 27.08.2022).

53. Vlasenko V. A. Practice of using the mechanism of lease relations as a tool for optimizing the structure of the non-current assets at the enterprise in modern economic conditions. Економіка та суспільство. 2022. № 46. URL : <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2083/2011> ; <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/issue/view/46> . (дата звернення: 25.08.2022). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-51> .

54. Vlasenko V. A. Principled approach to the formation of anti-crisis program of enterprise development in the conditions of transformation processes. Економічний простір. Збір. наук. праць / ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури». Дніпро : ПДАБА, 2021. № 170. 88 с. С. 39–43. URL : <http://www.prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/902/874> . ; <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/11245> . (дата звернення: 12.04.2022).

55. Vlasenko, V. A., Hassani, A. (2020). Formation of component systems of financial management at the modern business enterprise in the conditions of market transformations. Економіка сьогодні : проблеми моделювання та управління : матеріали X Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 19-20 листопада 2020 р.). Полтава : ПУЕТ, 2020. 355 с. С. 18–21. URL : <http://www.ek.puet.edu.ua/files/conf2020.pdf> . (дата звернення: 14.04.2022).

Додаткові

56. Безус П. І., Безус А. М., Кальний С. В. Фінансовий менеджмент : навч. посібник. Київ : Акад. мініцип. упр., 2014. 212 с.

57. Бланк І. О. Фінансовий менеджмент : навч. посібник для студ. вузів. Київ : Ельга, 2008. 724 с.

58. Калетнік Г. М., Ціхановська В. М. Фінансовий менеджмент : навч. посібник для студ. вузів. Київ : Хай-Тек Прес, 2010. 318 с.

59. Пазинич В. І., Шулешко А. В. Фінансовий менеджмент : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 408 с.

60. Синчак В. П., Крушинська А. В. Фінансовий менеджмент : навч. посібник. Хмельницький : Хмельниц. ун-т упр. та права, 2013. 503 с.

61. Фінансовий менеджмент : підручник / В. П. Мартиненко, Н. І. Климаш, К. В. Багацька, І. В. Дем'яненко та ін. ; за заг. ред. Т. А. Говорушко. Львів : «Магнолія 2006», 2014. 344 с.

62. Шелудько В. М. Фінансовий менеджмент : підручник. 2-ге вид., стер. Київ : ЦУЛ, 2013. 375 с.

63. Moskvitin E., Vlasenko V., Shved O., Ryzhova V., Goncharenko O. Controlling in quality assurance and internal coordination of entrepreneurship activity. Academy of Entrepreneurship Journal. 2020. Volume 26. Issue 3. PP. 1–7. URL : <https://www.abacademies.org/articles/Controlling-in-quality-assurance-and-internal-coordination-of-entrepreneurship-activity-1528-2686-26-3-367.pdf> . (дата звернення: 11.04.2022).

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.

2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає перелік конкретних програмних продуктів: мультимедійні презентації, програмний засіб «OpenTest 2.0». Тестування проводиться під час проведення занять (поточний контроль) і під час підсумкового контролю знань.

3. Дистанційний курс «Фінансовий менеджмент», який розміщено у програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ (<https://el.puet.edu.ua/>)